

Sørine Gotfredsens prædiken 3. søndag efter påske

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

21. april 2024

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 1-11

Salmer

Hil dig, Frelser og Forsoner
Jesus er navnet mageløst
Nu ved jeg vej til Himmerig
Guds kirkes grund alene
Der er en vej, som verden ikke kender
Frydeligt med jubelkor

- 1 På et tidspunkt i barndommen begynder spørgsmålet at melde sig, og når det først er opstået, forvinder det næppe nogensinde igen. Det handler om, hvorvidt man mon i sit hjerte kan fornemme en vej i livet, og det handler om frygten for at komme til at gå den alene. Tidligt aner man denne uvished, og selv blev jeg
- 5 ikke mindst overmandet af den, når jeg for vild i skoven eller i menneskemængden i Fårup Sommerland og forstod, at man jo faktisk kan blive væk.

- Jeg kendte til frygten for at blive et ensomt menneske med mangel på lyst til
- 10 rigtigt at gå fremad, og det skyldtes ikke, at jeg mærkede specielt meget mere vemod end så mange andre. Det tror jeg bestemt ikke, rammerne var trygge. Jeg blev bare jævnlige ramt af den levende forestilling om, hvor nemt det er at fare vild, og at jeg havde brug for et holdepunkt. Noget dybt grundfæstet og genkendeligt, der aldrig ville kunne forsvinde. Længe ved man ikke rigtigt, hvad
- 15 det holdepunkt rummer, eller hvordan det ser ud, men man håber, at det findes.

- Den fornemmelse findes sikkert også i de mænd, der så længe har fulgt Jesus og forstår, at det virkelig giver mening at være tæt på ham. Han er deres
- 20 holdepunkt, som de nu skal skilles fra, da han jo ikke skal blive på jorden. Der findes en række afskedstaler i Johannesevangeliet, hvor Jesus bereder menneskene på, at han tager herfra, og denne er én af dem. Han ved, at hans

disciple vil føle tomhed, når han er væk, og spekulere over hvor han mon tager
25 hen. Og om de kan følge med. Derfor beskriver han Himmeriget – ikke i
detaljer, det er ikke hans stil – men som en tilstand, der hviler i forholdet mellem
ham og Faderen, og hvor en bolig venter på mennesket.

Det ér gådefuldt, og Thomas og Filip stiller da også de oplagte spørgsmål om,
30 hvordan vi kan vide, hvor vi skal gå hen. Og om det ikke var meget nemmere,
hvis vi simpelthen fik Faderen at se. Jesus reagerer ved at henvise til sig selv og
sige, at fordi han har vist sig i verden, kender vi mere til Faderen end før. Ikke
alt, slet ikke, men mere, for Jesus taler ikke i kraft af sig selv, men i kraft af ham,
der har sendt ham. Han og Faderen er ét. Kender man Sønnen, kender man
35 derfor også Faderen. Med andre ord. Jesus er guddommelig.

Denne tanke er så stor og provokerende, at en del vender den ryggen. Den
fremstår som en rigid læresætning, man forventes bare at acceptere og lyder med
andre ord som religiøs dogmatik, hvad den lige netop også er. Og den slags er
40 ikke så populært her til lands. For nylig undersøgte man igen danskernes syn på
kristendom, og det viste sig atter, at mens mange har det fint med tanken om
som en fri sjæl at tro på ”noget”, afviser flertallet ordet ”religion”, der lyder for
befalende og ekskluderende. Lidt i stil med overkommando eller generalmajor,
noget stejlt og konsekvent, men det er en uheldig anskuelse.

45 Jo, det er sandt, at begrebet religion gennem historien har skabt en del splid,
men religion er ikke desto mindre det stillads, der holder tingene sammen,
tankens tradition, de gamle ritualer og de sætninger, som Jesus siger. Altså, selve
nerven i meget af det, forfædrene har tænkt og troet før os, og uanset om vi
50 anerkender det eller ej, bærer vi det med os som grundtanker om liv og død,
tilgivelse, håb og kærlighedens egentlige dybde. Religion hjælper mennesket til
at finde et holdepunkt i verden, og vigtigt er det at huske, at man ikke blot
mister sin sjæls frihed ved at underlægge sig det religiøse, som en del synes at
antage. Man kunne snarere mene, at man i længden vinder sin sjæls frihed. Som
55 vi snart skal se.

Tirsdag morgen brændte Børsen. Den smukke bygning fra 1625, der så længe
har været et vartegn for Danmark og København, og det er interessant at opleve
vores reaktion på tabet af det, vi intuitivt ved, har værdi. Skønt det er svært at
60 forklare præcis hvorfor. Flere har forsøgt. For eksempel denne journalist, der i
onsdags skrev: ”Danmark har mistet en del af vores selvforståelse...”, og en

anden, der forsøgte at finde trøst i de beroligende ord om genopbygning, men måtte erkende at: ”... lige lidt hjalp det på den smerte, som jeg følte, når jeg igen og igen så billederne af den sorte røg og de sultne flammer, der åd Børsens ikoniske dragespir.”

Hvad handler den smerte om? Vi taler om tab af kulturarv, en grundpille i dansk erhvervsliv og smuk arkitektur af den slags, man desværre ikke skaber mere, og det er alt sammen rigtigt, men mere skal tilføjes. Jeg tror, at vi begræder tabet af den storslåede bygning med dragespiret, fordi det minder om, at holdepunkter kan forgå, og når folk står ved kanalen og stirrer sørgmodigt på ruinen, mærker de måske en følelse af ensomhed, som om man er blevet forladt. Ikke af et menneske – sorgen kan naturligvis ikke lignedes med den, man føler ved at miste én, man elsker – men man er blevet adskilt fra noget, der forbandt os med tidens gang og havde berøring med sandhed. Synet af en højt agtet bygning, der brænder, kan minde én om frygten for at fare vild i tomhed. Frygten for at blive forladt.

Astrid Lindgren talte om netop denne følelse, da hun i 1973 udgav *Brødrene Løvehjerte* om Jonatan og hans lille bror Karl, kaldet Tvebak, der ligger for døden og frygter afskeden med verden og sin elskede storebror. Astrid Lindgren siger om børn: ”Det, de er bange for, er fremfor alt at blive forladt, og det er det, jeg har villet belyse i bogen her. Sådan er det med Tvebak. Han kan gå i en hvilken som helst død, bare han får lov til at gøre det sammen med Jonatan.”

Siden mødes brødrene som bekendt i Nangijala, hvor de kæmper mod det onde, og Jesu ord om, at han er i Faderen, og at Faderen er i ham, skaber i mennesket et håb og en styrke, der minder om det, Jonatan skaber i sin lillebror, da han fortæller ham, at de skal et sted hen sammen. Der er tale om en grundfornemmelse i mennesket, en uundgåelig forestilling, som vi er skabt til at have, og når Jesus siger – jeg er i Faderen, og Faderen er i mig – er det for at vise, at han ikke blot var en mand, der gjorde og sagde smukke ting. Men tilmed dén med myndighed til at bekræfte den dybeste anelse i os.

Vi skal et sted hen sammen, og Jesus går ikke blot vejen, han ér vejen. Han er retningen i vore hjerter allerede nu, den man sansede som barn. Han er tilliden, der vokser indeni, han er en samtale, jeg fører uendeligt, han er en kilde til kræfter, jeg ikke fatter omfanget af, for hans ord, som så mange har troet på før mig, får også mig til at tro, at jeg aldrig skal blive forladt. Og det er nok sådan, at

ligesom Tvebak kan gå i en hvilken som helst død sammen med Jonatan, kan mennesket gå i en hvilken som helst død, hvis bare det får lov til at gøre det sammen med Jesus.

105

Det er vel det, Jesus forsøger at sige til Filip: Så lang tid har jeg været hos jer, og du kender mig ikke, Filip? Kan du ikke mærke i dit hjerte, at jeg er Gud, der står lige ved siden af dig? I kirken kan det mærkes, og også den store Grundtvig mente, at Jesus er nærværende i dette rum. I ritualerne, i nadveren og i dåben, som vi skal opleve om lidt, og Grundtvig skriver om, hvordan vejen i vore hjerter bliver både ”lysere og jævner for os, naar vi seer, hvor og i hvilken Følge vi skal søge og kan vente (...) Troens Bestyrkelse, Haabets Udvidelse og Kiærlighedens Væxt.”

110

115 Tro, håb og kærlighed, vi kender remsen og tror måske, at den slags blot vokser af sig selv. Det gør det ikke. Tro, håb og kærlighed skal næres af det guddommelige, det religiøse, for vi skal ledes og opfyldes af noget andet end blot os selv. Også skønt denne overbevisning strider mod tidens fraser. En af dem kender I utvivlsomt. Jeg er på ”en rejse”, siger man i dag, for eksempel hvis man har været med i ”Vild med Dans”, hvilket vel efterhånden gælder den halve befolkning, eller hvis man har solgt sin villa med sort blankt tag i Hellerup for at leve mere simpelt i en treværelses lejlighed på Frederiksberg. Så er man på en ”indre rejse”, der skal forme ens interessante skæbne. Ofte vil man nok bare erfare, at man alligevel ikke rigtigt fandt hvile, og måske skyldes det, at hvile ikke er noget, vi i særlig høj grad selv kan skabe. Ligesom det måske også skyldes, at vi ikke på denne individ-rejse har medbragt det faste holdepunkt.

120

125

Men hvad er så egentlig det faste holdepunkt? Vi ved jo, at alt kan forgå. Stolte bygninger kan brænde, helligdage kan afskaffes så nemt som ingenting, og dyb religiøs indsigt kan gå tabt – ja, alt kan mistes. Nej, ikke alt. Noget forbliver evindeligt, uanset hvor mange bygninger, der går op i flammer, og hvor meget vi glemmer at ære religionen. For Jesu ord er i verden og kan aldrig forsvinde fra den igen. De er talt, de lever i os, og kirkens fundament er ikke stenene, der kan brænde, men hans væren i verden og det, han har sagt til os. At han og Faderen er ét. At han er vejen og sandheden og livet, og sjælen mister ikke frihed ved at underlægge sig de ord, men erobrer frihed. Sjælen bliver fri, når man overvinder frygten for ensomhed og død, for sjælen bliver fri, når man tror på, at evigheden findes. Her, hvor tro, håb og kærlighed besejrer alt.

135

145 Dette er sandheden, og Jesus er med sin opstandelse det holdepunkt, der ikke
fortæres af hverken ild, tid eller dårskab. Vore forfædre forstod alt dette bedre
end os og ærede religion og lyttede til ordene og levede ritualerne og bekendte
troen, og langt hen ad vejen næres vi stadig af deres indsats. Så længe, det varer.
Vi er de lidt forkælede arvinger til den kristne religion, der muligvis ikke helt
indser, hvor meget der kan glemmes, og hvor meget der står og falder med, at
man ærer det holdepunkt, der ikke kan forgå.

150 Der vil naturligvis fortsat, uanset hvor meget man tror på det, findes øjeblikke af
rådvildhed, hvor det er, som om man drukner i sit eget sind. For vi er de syndige
sjæle, der ikke bliver hele, mens vi er her, men med tiden og med troen kan man
komme til at stole på, at Jesus ér det holdepunkt, man som barn håbede, virkelig
var til. At han er vejen til Faderen, fordi de to er ét. At han er den barmhjertige
stemme, der vil hindre os i for alvor at fare vild, og det menneske, der tror på, at
155 det også er mig, han taler til, vil ikke komme til at gå vejen alene. For det
menneske, der tror på det, kan nemlig gå i en hvilken som helst død, hvis bare
man får lov til at gøre det sammen med Jesus. Amen.

160 **Kilde**
jesuskirken.dk

Kildetype
Digitalt manuskript

165 **Tags**
3. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-3-sondag-efter-paske>

170

175